

Vonnisnummer
Repertoriumnummer
Datum van uitspraak 02/03/2018
Rolnummer A/17/00399

☐ Niet aan te bieden aan de ontvanger

Uitgifte

Uitgereikt aan	Uitgereikt aan	Uitgereikt aan
op € BUR	op € BUR	op € BUR

Rechtsmiddelen

Rechtbank van koophandel ANTWERPEN, afdeling TONGEREN

Vonnis

5DE KAMER

Aangeboden op
Niet te registreren

E.E. BVBA , 3700 TONGEREN, [adres], (RPR)TONGEREN : [ondernemingsnummer];
aanleggende partij, vertegenwoordigd door meester P. loco meester T.S., advocaat te 3600 GENK,
[adres];

TEGEN :

P.S. BV , vennootschap naar Nederlands recht, 2517 JK 'S GRAVENHAGE (NEDERLAND), [adres],
K.v.K.-[nummer], keuze van woonst doende bij haar raadsman;

B. SA, vennootschap naar Venezolaans recht, [adres], CARACAS VENEZUELA,
[ondernemingsnummer], keuze van woonst doende bij haar raadsman;
verwerende partijen, vertegenwoordigd door meester Y.V.C., advocaat te 1200 BRUSSEL, [adres];

Volgt het vonnis:

1. Procedure en relevante feiten

1.1.

De rechtbank heeft kennis genomen van de stukken in het dossier van de rechtspleging en onder meer van de inleidende dagvaarding van 19 oktober 2016, de conclusies van partijen en de neergelegde stukken.

De rechtbank heeft de middelen en conclusies van partijen gehoord tijdens de openbare terechtzitting van 19 januari 2018. Daarna werden de debatten gesloten en werd de zaak in beraad genomen.

1.2.

De vordering van eiseres strekt ertoe P.S. BV en B. SA in solidum te horen veroordelen tot betaling van 167.840,00 EUR, meer moratoire intresten vanaf 2 augustus 2015 tot op datum dagvaarding en sedertdien meer de gerechtelijke intresten, beiden aan de intrestvoet conform art. 5 van de Wet van 2 augustus 2002 inzake betalingsachterstand handelstransacties, meer de kosten van het geding.

Tevens vraagt ze het vonnis t.a.v. P.S. BV te waarmerken als E.E.T. conform Verordening nr. 805/2004.

Verwerende partijen betwisten in limine litis de internationale rechtsmacht van deze rechtbank en menen in hoofdorde dat het geschil onderworpen moet worden aan internationale arbitrage en ondergeschikt aan een andere internationale rechtsmacht.

Voor zover deze rechtbank internationale rechtsmacht heeft, menen ze dat de vordering van eiseres moet afgewezen worden als onontvankelijk, minstens ongegrond, en zij vragen eiseres te horen veroordelen tot de kosten van het geding.

2. Relevante feiten en standpunt van partijen

2.1.

Eiseres, gevestigd te Tongeren, is gespecialiseerd in machines en apparaten voor koeltechnieken.

P.S. SA (ook 'P.S.' genaamd) , geen partij in de procedure, is de Venezolaanse staatsolie-maatschappij, bestaande uit verschillende juridische entiteiten in verschillende landen. Twee van deze entiteiten zijn verweersters B. SA en P.S. BVBA.

Tweede verweerster, B. SA, gevestigd in Venezuela wordt door verweersters als de moedermaatschappij beschouwd nu zij o.a. materialen aankoopt om haar kerntaken te vervullen, te weten winning en verwerking van olie en gas.

P.S. BV, gevestigd in Den Haag in Nederland, is een Nederlandse vennootschap van de groep Venezolaanse oliemaatschappij. Zij verstrekt diensten binnen de groep, in hoofdzaak aan de moedermaatschappij B.. Zo fungeert zij o.a. als inkoopagent. Zij vervult geen rechtstreekse kerntaken zoals winning en verwerking van olie en gas.

2.2.

De correspondentie tussen partijen verloopt in het Engels.

Op 21 augustus 2014 plaatst B. een bod/ prijsaanvraag bij eiseres voor de aankoop van 4 koelmachines (dossier verweersters, stuk 1). De prijsaanvraag (precontractuele fase)

vermeldt dat een eventueel order zal geplaatst worden door P.S. BV, een Nederlandse vennootschap gevestigd in Den Haag, Nederland, in naam en voor rekening van B..

De prijsaanvraag vermeldt ook dat de algemene voorwaarden van B. van toepassing zijn en dat: ‘tenzij dit schriftelijk tussen beide partijen anders is overeengekomen voor de uitgifte van de aankooporder, regelen onze P.S. BV algemene voorwaarden voor de aankoop van goederen (kleine letters: rev 08-2009) of voor de aankoop van diensten (rev. 00-2009) de relatie tussen koper-verkoper dit proces.’

2.3.

Eiseres stelt dat deze algemene voorwaarden rev 08-2009 niet waren bijgeleverd. Ze worden in deze procedure ter kennis gebracht. De algemene voorwaarden rev. 08-2009 B. voorzien een internationaal arbitragebeding, waarbij de arbitrage in Den Haag moet plaatsvinden in het Engels volgens de regels van ICC. Ook staat erin vermeld dat Nederlands recht van toepassing is.

Verweersters betwisten niet dat eiseres mogelijk geen kennis had van de voorwaarden, maar stellen dat eiseres op 4 maart 2015 wel de bestelling aanvaardde die P.S. op 13 februari 2015 plaatste ‘in naam en voor rekening van’ B..

Verweersters verwijzen naar hun stuk 3, waarbij E. – op briefpapier met hoofding P.S.- de bestelling aanvaardde, voorafgegaan door de kleine letters –opgesteld door P./B.:

“Wij bevestigen de ontvangst van uw hierboven vermelde aankooporder per fax en/of de verwijzingsorder per fax en geven hiermee te kennen deze order te aanvaarden met inbegrip van alle voorwaarden, die wij volledig naleven.’

In dit getekend document van 4 maart 2015 wordt o.a. verwezen dat de machines ‘FCA Tongeren’ worden geleverd (Incoterm FCA = ‘Free Carrier’ d.w.z. ‘(vracht)vrij (tot) vervoerder’) Tongeren.

Onder de handtekeningen staat in vet dat er een bijlage is gevoegd die ons formulier BGE-417 bevat dat een integraal deel uitmaakt van de aankooporder. (PDF document – acrobat reader).

Het bewuste document BGE-417 is bijgevoegd, bevat 5 blz. en bevat o.a. verpakkingsinstructies, facturatie-instructies ‘B. c/o (c/o: ‘care of’, vertaald ‘p/a per adres) P.S. met postbusadres Den Haag, Nederland’ alsook verzendinstructies ‘B. c/o (c/o: ‘care of’, vertaald ‘p/a per adres) P.S. met fysiek adres Den Haag, Nederland’.

Het bewuste document BGE-417 rept niet over toepasselijk recht of forumkeuze.

2.4.

De 4 koelmachines worden geleverd. Hierover bestaat niet de minste discussie. Evenmin wordt betwist dat ze niet betaald worden.

Eiseres richtte herhaaldelijk betalingsverzoeken tot verweersters, o.a. per e-mail in 2016 en per aangetekend schrijven.

Uiteindelijk ging ze in oktober 2016 over tot dagvaarding.

Eiseres brengt een document bij waarbij eerste verweester P.S. BV op 25 januari 2017 t.a.v. haar bedrijfsrevisoren PwC bevestigt dat in haar boeken eiseres als leverancier openstaat voor een bedrag van 167.840,00 EUR en dit sinds 9 januari 2015.

2.5.

Het verweer gaat dan ook inhoudelijk niet over het feit dat niet betaald is. Dit wordt niet betwist. Een reden wordt niet gegeven.

Het verweer is grotendeels betreffende de procedure. In eerste instantie wordt arbitrage gevraagd, ondergeschikt meent men dat deze rechtbank geen internationale rechtsmacht heeft (maar dat de procedure voor de rechtbanken in Den Haag moet worden gevoerd).

Nog meer ondergeschikt stelt P.S. BV dat eiseres met haar geen rechtsband heeft, dat deze er enkel met B. is. B. voert geen verweer op dit punt.

3. Beoordeling

3.1. (Internationale) rechtsmacht: geldig arbitragebeding?

3.1.1.

Verweersters hebben in limine litis de exceptie van arbitrage opgeworpen. Zij stellen dat uit hun stuk 3 (aankooporder van 4 maart 2015) blijkt dat eiseres expliciet de algemene

voorwaarden heeft aanvaard van B. rev 08-2009 (inclusief arbitragebeding Den Haag en Nederlands recht) waarbij P.S. gekocht heeft voor naam en voor rekening van B., zodat het niet ter zake doet of eiseres deze daadwerkelijk heeft ontvangen.

3.1.2.

Uit niets blijkt waar eiseres kennis kon nemen van de algemene voorwaarden B. rev 08-2009 in de precontractuele fase.

In dit document staat overigens dat partijen kunnen afwijken.

De aanvaarding is een standaardformulering op briefpapier P.S.. Eiseres kon maar aanvaarden waar zij kennis van had. Verweersters slagen er wel in op dat definitief aankooporder een bijlage formulier BGE-417 te voegen die integraal deel uitmaakt van de aankooporder. (PDF document – acrobat reader).

Het is op zijn minst misleidend dat de algemene voorwaarden B. rev 08-2009 dan niet konden bijgevoegd worden. Minstens mocht dan afgeleid worden dat de bijlage BGE-417 de voorwaarden rev 08-2009 verving.

Overeenkomstig art. 1677 Ger. W. behoort een overeenkomst tot arbitrage te zijn vervat in een door partijen ondertekend geschrift, of in andere hen bindende stukken, waarin zij blijk hebben gegeven van hun wil om het geschil aan arbitrage te onderwerpen.

De wilsovereenstemming inzake arbitrage kan ook blijken uit de algemene voorwaarden van één van de partijen waarmee de andere akkoord ging. De vraag of dit arbitragebeding de medecontractant bindt, moet opgelost worden op basis van het algemeen verbintenissenrecht m.b.t. de bindende kracht van overeenkomsten en niet op basis van specifieke arbitrageregelingen (Brussel 4 november 1991, *J.T.*, 1992, 60).

Uit niets blijkt dat partijen een regelmatige handelsrelatie hadden. Uit de loutere kennisgeving van het bestaan of de vindplaats van algemene voorwaarden kan geen instemming met de toepassing ervan worden afgeleid (Kh. Antwerpen, afd. Turnhout, 14 oktober 2015, *R.W.* 2016-17, 233; Kh. Hasselt 7 juni 2006, *TBH*, 2007, 295; Kh. Hasselt 9 juli 1998, *TBH*, 1998, 774).

De instemming (dossier verweersters, stuk 3) moet dan ook maar geïnterpreteerd worden als instemming met het gekende (overeenkomst en bijlage BGE-417).

De clause van arbitrage (art. 27) is dan ook niet tegenwerpelijk aan eiseres.

3.2. *(Internationale) rechtsmacht*

3.2.1.

De rechtbank volgt het standpunt van verweersters niet dat eiseres eerste verweerder P.S. BV enkel kon dagvaarden in Den Haag, Nederland (gerecht van de woonplaats), op basis van art. 4 lid 1 Brussel I bis Verordening.

Samen met eiseres is de rechtbank van oordeel dat deze mogelijkheid inderdaad bestaat op basis van art. 4 lid 1 Brussel I bis Verordening, maar dat het geen exclusiviteit is.

De Brussel I bis Verordening voorziet ook bijzondere bevoegdheidsgronden om te dagvaarden in andere lidstaten wanneer er een specifiek aanknopingspunt is.

De specifieke bijlage van 4 maart 2015 verwijst naar een speciaal aanknopingspunt: de machines worden 'FCA Tongeren' geleverd (Incoterm FCA = 'Free Carrier' d.w.z. '(vracht)vrij (tot) vervoerder) Tongeren. D.w.z. dat de vervoerder (Mexico Natie) de machines heeft overgedragen tot de leveringsplaats, Tongeren, bij eiseres. Bijgevolg heeft deze rechtbank internationale rechtsmacht t.a.v. P.S. BV.

In tegenstelling wat P.S. BV beweert is er geen reden om aan te nemen dat zij kennelijk geen partij zou zijn en fungeert als loutere aankoopagent. Het betreft 2 vennootschappen van eenzelfde groep (cf. infra).

3.2.2.

Verweersters betwisten niet dat wanneer de rechtbank verklaart internationale rechtsmacht te hebben t.a.v. P.S. BV, zij conform art. 9 WIPR, omwille van de samenhang, ook internationale rechtsmacht heeft t.a.v. B. SA.

Bijgevolg heeft de rechtbank internationale rechtsmacht. Nu het aanknopingspunt de incoterm FCA Tongeren is, is er ook geen betwisting over de interne nationale bevoegdheid van de rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Tongeren.

3.3. *Ontvankelijkheid en toelaatbaarheid*

Het minste belang volstaat. De hoedanigheid moet persoonlijk zijn. Of P.S. handelde in eigen naam dan wel in naam en voor rekening van intragroepsvennootschap B. maakt een beoordeling ten gronde uit.

De voorwaarden van art. 17 en 18 Ger. W. zijn dus vervuld. De vordering van eiseres is ontvankelijk en toelaatbaar.

3.4. Ten gronde

3.4.1.

P.S. BV tracht zich voor te stellen als handelsagent van B., waarbij zij voorhoudt slechts te kopen in naam en voor rekening van B.. Zij verliest uit het oog dat zij samen met andere identiteiten deel uitmaken van één groep, een Venezolaans staatsoliebedrijf.

De rechtbank mag de rechtspersoonlijkheid van intragroepsvennootschappen doorbreken, temeer nu P.S. BV zelf (in eigen naam, want met haar stempel bekrachtigd) op 25 januari 2016 ten overstaan van PwC Bedrijfsrevisoren, revisor van eiseres, verklaard heeft dat in haar boeken er sedert 9 januari 2015 een openstaande vordering is van eiseres t.b.v. 167.840,00 EUR per 31 december 2016 (dossier eisers, stuk 12).

Dit is een schulderkenning die t.a.v. P.S. BV kan gebruikt worden nu ze van deze laatste zelf uitgaat. Het is een buitengerechtelijke erkenning. P.S. BV kon hier niet onwetend over zijn, nu ze gegeven werd aan PwC Bedrijfsrevisoren en zelfs nadat er door eiseres gedagvaard was op 19 oktober 2016.

3.4.2.

B. voert geen enkel inhoudelijk verweer. Nu P.S. BV dat zij namens B. bestelde en het operationele B. toekomt, is de vraag van eiseres naar solidaire veroordeling van verweersters, die deel uitmaken van één groep, gerechtvaardigd.

B. gebruikt in alle onderdelen het adres van haar zuster/dochtervennootschap in Nederland. Zij dient de gevolgen te dragen.

3.5. E.E.T. en uitvoerbaarheid bij voorraad

3.5.1

Het vonnis kan gewaarmerkt worden als E.E.T. nu P.S. BV weliswaar verweer voerde over de bevoegdheid en haar hoedanigheid als partij, maar hangende de procedure wel formeel bevestigd dat eiseres in haar boeken een openstaande vordering heeft t.b.v. 167.840,00 EUR per 31 december 2016. De schuld op zich is dus onbetwist.

3.5.2.

Partijen zijn ondernemers.

Zij hebben recht op snel en efficiënt handelsverkeer,. De uitvoerbaarheid bij voorraad is dan ook gerechtvaardigd. Gelet op de schulderkenning van P.S. BV en de afwezigheid van inhoudelijk verweer ten gronde door B., is de uitvoerbaarheid bij voorraad gerechtvaardigd (en tussen ondernemers de regel sedert het gewijzigde art. 1397 Ger. W. conform de Wet Potpourri I).

Om die reden mag het kantonnement ook worden uitgesloten. Eiseres oefende geduld genoeg uit om haar niet-betwiste vordering te kunnen innen.

BESLISSING :

De rechtbank, beslist **op tegenspraak** :

De rechtspleging verliep in overeenstemming met de wet van 15 juni 1935 op het gebruik van de taal in gerechtszaken.

De rechtbank,

Om alle bovenstaande redenen,

Verklaart internationale rechtsmacht te hebben en intern bevoegd te zijn,

Verklaart de vordering van eiseres ontvankelijk, toelaatbaar en in de volgende mate gegrond, en derhalve,

Veroordeelt P.S. BV en B. SA in solidum tot betaling aan eiseres van een hoofdsom van 167.840,00 EUR, meer moratoire intresten aan de intrestvoet conform art. 5 van de Wet van 2 augustus 2002 inzake betalingsachterstand handelstransacties vanaf 2 augustus 2015 op voormelde hoofdsom tot op datum dagvaarding en sedertdien meer de gerechtelijke intresten aan dezelfde intrestvoet, alles tot op datum van algehele betaling.

Veroordeelt P.S. BV en B. SA in solidum tot de kosten van het geding, langs de zijde van eiseres begroot op en door de rechtbank vereffend op:

- Dagvaarding: pm
- R.P.V. (basis): 6.000,00 EUR

Beveelt de hoofdgriffier om op eerste verzoek het vonnis t.a.v. P.S. BV te waarmerken als E.E.T. conform Verordening nr. 805/2004.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande ieder rechtsmiddel en zonder borgstelling en met uitsluiting van kantonnement.

Aldus gewezen door de vijfde kamer van de rechtbank van koophandel Antwerpen, afdeling Tongeren, samengesteld uit:

, rechter,

, rechters in handelszaken,

, griffier,

en uitgesproken in openbare zitting van diezelfde kamer op vrijdag 2 maart 2018 door ,
rechter, bijgestaan door , griffier.